

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

સ્વાર્થ પોતા તણો ત્યાગી તત્પર રહે પરહિતે જે સદા સજ્જનો તે;
સ્વાર્થ જે જાળવી પરહિતે ઉઘમી માન સામાન્ય પુરૂષો ખરે તે;
સ્વાર્થ કાજ પરહિત હણે જે નરો માનવો તે નહિ દાનવો તે,
પણ વૃથા જે કરે બુર પરતું કહો નામ તે નીચને કયું ઘટે છે ?

પુસ્તક : ૯૧

સ્વ

અંક : ૨-૩-૪

માગશર-પોષ-મહા

સ્વ

જાન્યુ.-ફેબ્રુ.-માર્ચ ૯૪

આત્મ સંવત : ૯૮

વીર સંવત : ૨૫૨૦

વિક્રમ સંવત : ૨૦૫૦

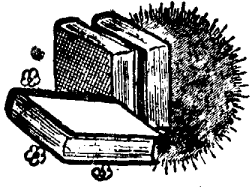
અ નુ ક મ શ્લોકા

ક્રમ	લેખ	લેખક	પૃષ્ઠ
૧	શ્રી અવંતી પાર્શ્વનાથ પ્રભુનું સ્તવન	હિંમતલાલ અનોપચંદ મોતીવાળા (સંકલન)	૧૭
૨	આસક્ષિતનો અંબામ	પૂ. પં. શ્રી પૂર્ણાનંદવિજયજી	૧૯
૩	પ.પૂ.સા.શ્રી મનોહરશ્રીજી (બા મહારાજ)ના ૧૦૦મા વર્ષના પ્રવેશ પ્રસંગે....	હિંમતલાલ અનોપચંદ મોતીવાળા	૨૨
૪	પૂ. આચાર્યદેવ વિજય ઇન્દ્રદિગ્ગજસૂરીશ્વરજી મહારાજની પદરામણી....	—	૨૪
૫	શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાના શતાબ્દી મહોત્સવ પ્રારંભ સાથે પૂ. આ. શ્રી વિજય ઇન્દ્રદિગ્ગજસૂરીશ્વરજી મ. સા.ની નિશ્રામાં સંકાન્તી મહોત્સવ	હિંમતલાલ અનોપચંદ મોતીવાળા	૨૫
૬	આત્માને-ચેતનને ચેતવણી (કાવ્ય)	રાયચંદ મગનલાલ શાહ	૨૮
૭	ધન પર ધર્મનો અંકુશ જરૂરી	—	૨૯
૮	ભારતમાં સેવા પ્રવૃત્તિ કરવાની અમેરિકાના જૈન સમાજની ધગશ	ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ	૩૦

આ સભાના નવા આજીવન સભ્યશ્રીઓ...

૧.	શ્રી રસીકલાલ તલકચંદ વોરા	ભાવનગર
૨.	,, ભારુકરભાઈ વૃજલાલ વડીલ	,,
૩.	,, વિમળાબેન વિનયચંદ શાહ	,,
૪.	,, કનૈયાલાલ નાગરદાસ શાહ (ત્રાપજવાળા)	,,
૫.	,, ભૂપતરાય નગીનદાસ શાહ	,,

(અનુસંધાન પેઈજ ૩૨ ઉપર)

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

માનદ્ સહતંત્રીઓ : શ્રી હિમતલાલ અનોપચંદ મોતીવાળા
શ્રી નગીનદાસ હરજીવનદાસ શાહ

અવંતી પાર્શ્વનાથ
પ્રભુનું સ્તવન

- જેને પ્રાણી અવંતી પારસનાથ જો,
શીવપુરી જાવા સુંદર છે સંગાથ જો;
જગમાં જોતાં એહવો, સાથી નહીં મળે જો. ૧
- નહીં મળે તો હોશે પુરા હાલ જો,
તે માટે કહું છું આણી બહુ વહાલ જો;
ઉત્પત્તિ કહું તેહની તે સાંભળો જો. ૨
- સાંભળવાથી થાશે સુંદર ખ્યાલ જો.
અવંતિમાં થયા અવંતિ મુકુમાર જો;
અણસણ કરી ગયા નલીની - ગુદમ વિમાનમાં જો. ૩
- વિમાન જેવું કયું દેવળ તસ બાલે જો,
પાર્શ્વનાથ ભગવાન તણું મહાકાલ જો;
બાપને નામે તીર્થ તિહાં પ્રગટ થયું જો. ૪
- પ્રગટ થયો પ્રાહ્મણમાં તવ અન્યાય જો,
મૂર્તિ દયાવી મહાદેવ દીવા ઠાયજો;
સિદ્ધસેન દિવાકરજી તિહાં આવી ચઢ્યા જો. ૫

આવી ચડયા દેવળમાં તવ ભૂપાળ ને,
વિક્રમ નામે પ્રજા તણો પ્રતિપાલ ને;
સર્વજ્ઞ પુત્ર બિરુદ ધારી સૂરિ દેખીયા ને. ૬

દેખીયા કે ઉપ-યો એહ સવાલ ને,
નમતા નથી કેમ મહાદેવ મહાકાલ ને;
તળ અવધુત રૂપ ધારી એમ ઉચ્ચારે ને. ૭

ઉચ્ચારે મુજ નમસ્કાર તુજ દેવ ને,
ફાટી પડશે, ખેદ થશે તત્ ખેવને;
તો રાજા કહે ફાટવાંધો કરો વંદના ને. ૮

વંદન કરે છું રાજા થા સાવધાન ને,
એમ કરી તે બત્રીસીતું વિધાન ને;
તથા ‘કલ્યાણ મંદિર’ થી પ્રભુ સત્વના કરી ને. ૯

સ્તવના કરી કે નીકળ્યું તેજ અપાર ને,
પાશ્વનાથની પ્રતિમા પ્રગટ થઈ સાર ને;
તે દેખી રાજા કહે કોણ એ દેવ છે ને. ૧૦

દેવની કહી ગુરુ એ વાત તમામ ને,
તે સાંભળી પૂજા માટે સો (૧૦૦) ગામ ને;
આપી રાજા થયો બાર વ્રતધારી ને. ૧૧

વ્રતધારી શ્રાવક થઈને બહુમાન ને,
દેવ ગુરુના અતિ કર્યા ગુણ ગાન ને;
સંઘવિ થયો મોટો શ્રી સિદ્ધાચલ તણો ને. ૧૨

સિદ્ધાચલમાં સૂરિવરના ધાર ને,
આત્મારામજી શિષ્ય સકળ શણગાર ને;
લક્ષ્મી વિજય શિષ્ય હંસ પ્રભુ પ્રભુમે મુદા ને. ૧૩

શ્રી અવંતી પાશ્વનાથ પ્રભુની ઉત્પત્તિ અને રાજા વિક્રમને જૈન ધર્મ સ્વીકારવા માટે આલંબન સિદ્ધસેન દિવાકર સૂરીજી દ્વારા પ્રાપ્ત થયા અને આ પ્રસંગે “કલ્યાણ મંદિર” સ્તોત્રથી રચના થઈ; આ સ્તવન પ. પૂ. વિજયનાંદ સૂરીશ્વરજી (આત્મારામજી) મહારાજ સાહેબના શિષ્યરત્ન પૂ. લક્ષ્મી વિજયજી મહારાજ સાહેબના શિષ્ય પૂ. હંસવિજયજી મહારાજ સાહેબે રચેલ છે.

સંકલન : હિંમતલાલ અનોપચંદ મોતીવાળા

માર્ચ-૯૪]

૧૯

આસક્તિનો અંતમ

શીલધર્મની કથાઓ : ભા-૩ માંથી....

લેખક : પૂ. પં. શ્રી પૂર્ણાનન્દવિજયજી મ. સાહેબ (કુમારશ્રમાણુ)

વિપુલધન, અપાર સંપાત્ત અને વૈભવનાં અનેક સાધનો હોવા છતાં, ચંપાનગરીના માકંદી સાર્થવાહ પાસે તેના બે પુત્રો જિનપાલિત અને જનરક્ષિતે જ્યારે દરિયાઈ સફરે જવાની રજા માગી, ત્યારે પિતાએ પુત્રોને સમજાવતા કહ્યું: 'ધનનો લોભ માનવીને અયોગ્ય માર્ગે ખેંચી જાય છે. જે અદળક ધન આપણે એકઠું કયું' છે, તેમાં હવે વધારો કરવાને બદલે તેના સદ્ઉપયોગ થાય એવું આપણે કરવું જોઈએ. ધનમાં સુખની કલ્પના કરી, ઇન્દ્રિયજન્ય ભોગોની પ્રાપ્તિ માટે માનવી તેની પાછળ ગાંડાની માફક દોટ મૂકે છે, પરંતુ મોટા ભાગે એ જ ધન માનવીનાં દુઃખનું કારણ બને છે. જ્ઞાની પુરુષોએ પદાર્થોના ભોગમાં સુખ નથી જોયું, પણ તેના ત્યાગમાં સુખ અનુભવ્યું છે. તેથી જ તો કહેવાય છે કે ત્યાગાત્ શાંતિઃ ત્યાગ વડે જ શાંતિ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.'

યૌવનના મદમાં અને ધનના લોભમાં બંને ભાઈઓને પિતાનો ઉપદેશ ન રુચ્યો, અને તરતમાં પાછા ફરવાનું વચન આપી ધરાર તેઓ સમુદ્રની સફરે નીકળી પડ્યા. થોડા દિવસો બાદ સમુદ્રમાં ભયંકર તોફાન થયું, વહાણ તૂટી ગયું, બંને ભાઈઓ તૂટેલા વહાણના એક પાટીયાની મદદથી તરતાં તરતાં મહાસુશ્કેલીએ રત્નદ્વીપ નામના એક ટાપુમાં જઈ પહોંચ્યા. દ્વીપ પર બંને ભાઈઓ કુર્ચા, પણ ત્યાં કોઈ માનવીનું નામ નિશાન ન હતું. થોડે દૂર એક ભવ્ય મહેલ હતો, એટલે બંને ભાઈઓ ત્યાં પહોંચી ગયા.

એ મહેલમાં રત્નદ્વીપની યૌવન મસ્ત રૂપ-રૂપથી ભરેલી એક દેવી રહેતી હતી. બંને ભાઈઓને જોઈ, એ દેવીએ તેમને ઉપર યોદ્ધાવ્યા અને વગર રજાએ દ્વીપ પર આવવા માટે ધમકાવ્યા. બંને ભાઈઓએ પોતાની કથની કહી સંભળાવી, એટલે દેવીએ પ્રસન્નતાપૂર્વક કહ્યું: 'હું તમારા બંને પર પ્રસન્ન થઈ છું, એટલે મારી સાથે અહિં રહીને ભોગ ભોગવવાની જો હા પાડશો તો હું તમને દરેક રીતે સુખી કરીશ અને ના પાડશો તો તમારી હત્યા કરી નાખીશ'.

બંને ભાઈઓ માટે આ જીવન મરણનો પ્રશ્ન હતો. દેવીની આજ્ઞા સ્વીકારવી અગર તો મરણને આધીન થવું, એ સિવાય બીજો કોઈ માર્ગ ન હતો. દેવીના ભોક્તા બનવાની સામેથી આવતી તક શા માટે જવા દેવી? એમ વિચારી બંને ભાઈઓએ દેવીની આજ્ઞાનો સ્વીકાર કર્યો, અને તેઓ મહેલમાં રહી યથેચ્છ પ્રકારે સ્વર્ગીય સુખો ભોગવવા લાગ્યા. દુઃખ અને વ્યાધિઓથી માણસ જેમ કંટાળી જાય છે, તેમ નિરંતર એક ધારા સુખ અને વૈભવથી પણ જીવન યોગરૂપ બની જાય છે. તેથી જ જગતમાં જે દેશનો વૈભવ અને સમૃદ્ધિ વધુમાં વધુ જોવામાં આવે છે, તે દેશની વસ્તીમાં ગાંડપણ અને રોગોનું પ્રમાણ પણ વધુમાં વધુ હોય છે.

બંને ભાઈઓ અને દેવી વચ્ચેના સંબંધ જો કે પતિ-પત્નિ માફકનો હતો, પણ એ સંબંધના મૂળમાં સુખ્યત્વે પ્રેમ નહિ પણ માત્ર

કામવાસનાની તૃપ્તિ હતી. ભયથી પ્રેમ નથી થઈ શકતો, પ્રેમને કંઈ થઈ શકે. પ્રેમ માટે તો સમર્પણ-ત્યાગની ભાવના જોઈએ, પણ આહું માત્ર દેહની આપ-લે સિવાય કોઈ અન્ય તત્ત્વ ન હતું. બાહ્યદૃષ્ટિએ બંને ભાઈઓ દેવીના પતિ હતા પણ વાસ્તવિક દૃષ્ટિએ તો દેવીના હુકમનું પાલન કરનારા નિરાધાર ગુલામો હતા. જે ઘેટાને મારી નાખવાનો હોય તેને કસાઈ જેમ ખૂબ ખવરાવે પીવરાવે છે, તેમ આ દેવી પણ નવયુવાનોને પકડી, તેમને મસ્ત રાખી તેમની મારફત પોતાની અતૃપ્ત કામવાસના તૃપ્ત કરતી. અને શક્તિહીન થતાં એ નવયુવાનોને કૂર રીતે મારી નાખી નવા નવા શિકારો શોધતી.

થોડા દિવસો બાદ, એ દેવીને દેવોની આજ્ઞાનુસાર લવણ સમુદ્રમાં કામે જવું પડ્યું. એ વખતે બંને ભાઈઓને બોલાવી કહ્યું : ‘મારી ગેરહાજરીમાં આ બેટ પર જ્યાં ફરવાની ઇચ્છા થાય ત્યાં ફરજો. પણ માત્ર દક્ષિણ દિશાનાં અંધેર વન ખંડ તરફ ન જતાં, કારણ કે ત્યાં દૃષ્ટિવિષ સર્પો રહે છે, અને તેને જોવા માત્રથી માનવીના પ્રાણ ચાલ્યા જાય છે.’

દેવીનાં બંધનમાંથી થોડા વખત માટે મુક્ત થતા બંને ભાઈઓ રાજી થયા, અને જેલરૂપી આ દ્વીપમાંથી કાયમ માટે મુક્ત થવા શું કરવું જોઈએ તે વિચારવા લાગ્યા. દક્ષિણ દિશામાં ન જવા માટે દેવીની આજ્ઞામાં કાંઈ છૂપો ઉદ્દેશ હોવો જોઈએ, એમ વિચારી બંને ભાઈઓ સૌથી પ્રથમ તો અંધેર વનખંડ જોવા નીકળી પડ્યા.

દક્ષિણ દિશાના અંધેર વનખંડમાં જઈને તેઓએ જે જોયું તેથી તેઓ સ્તબ્ધ થઈ ગયા. તેઓએ ત્યાં કેટલાએ મૃત માનવીઓના દેહ જેમ તેમ પડેલા જોયાં અને શૂળીમાં પરાવેલા એક માણસને છેલ્લા શ્વાસાચ્છવાસ લેતો જોયો. કુતૂહલથી તેની પાસે જઈ તેઓએ પૂછ્યું : “હે

ભાઈ ! તારી આ કષ્ટણ પરિસ્થિતિ શા કારણે થઈ ? અમારે આ રત્નદ્વીપ છોડીને જવું હોય તો શું કરવું ? એ મહેરબાની કરીને કહે.”

પેલા માણસે કષ્ટ પૂર્વક શ્વાસ લેતા જવાબ આપ્યો : “હે ભાઈઓ ! આ રત્નદ્વીપની તમામ સત્તા પેલી દેવીના સ્વરૂપમાં રહેલી હાકણની છે, મુસાફરીમાં એક વખત માફ વહાણ તુટી ગયું, અને એક લાકડાંના પાટિયાના આધારે મારા કમલાગ્યે આ દ્વીપમાં આવી ચડ્યો. આ દેવીએ મને તેની સાથે તેના પતિ તરીકે રાખ્યો અને તેની સાથે સ્વર્ગીય મુખે ભોગવતાં ભોગવતાં મારો દેહ ક્ષીણ થયો. એટલે તેણે મારી આ હાલત કરી. બહુ મોડે મોડે બપોર પડી કે મારી જેવા માર્ગ ભૂલેલાં કેટલાએ મુસાફરોની આ દેવીએ આવી જ હાલત કરી છે. વસૂકી ગયેલી ગાય ભેંસોને તેના માલિક જેમ કસાઈખાને વેચી દે છે, તેમ નિર્વાંચી બની ગયેલાં માણસોને આ દેવી મૃત્યુના મોંમાં ધકેલી દે છે. આ વનખંડમાં શૈલક નામનો યક્ષ ચૌદસ, આઠમ, અમાસ અને પૂનમના દિવસે આવે છે તેની પૂજા કરો તો તે તમને સુરક્ષિત સ્થળે પહોંચાડવામાં મદદ કરશે.”

આટલું કહી પેલા માણસ તો ત્યાં ને ત્યાં જ મરણને શરણ થયો. આ બધું સાંભળી બંને ભાઈઓ ભયથી કંપવા લાગ્યા. પછી પૂર્વ દિશામાં જઈ શૈલક યક્ષની સેવાપૂજા કરવા લાગ્યા. શૈલક યક્ષ તેમના પર પ્રસન્ન થયો, એટલે બંને ભાઈઓએ તેને ચંપાનગરી પહોંચાડવા વિનંતિ કરી. યક્ષે બંને ભાઈઓને કહ્યું : ‘ઘોડાનું રૂપ ધારણ કરી તમોને મારી પીઠ પર બેસાડી ચંપાનગરી પહોંચાડીશ, પરંતુ આ દ્વીપની દેવીને અવધિજ્ઞાનની મદદથી ખરી હકીકતની જાણ થતાં તમારી પાછળ આવી તમને લલચાવશે અને આસક્તિને વશ થઈ જો પાછળ ફરી તેની સામે દૃષ્ટિ કરશો, તો તે જ વખતે મારી પીઠ પરથી

માર્ચ-૯૪]

૨૧

તમે સમુદ્રમાં જઈ પડશો અને એ દેવી ત્યાં જ તમારો સંહાર કરી નાખશે.’

બંને બાઈઓએ કેઈપણ સંભોગોમાં દેવી સામે ન જોવાની ખાતરી આપી, એટલે યક્ષે ઘોડાનું સ્વરૂપ ધારણ કરી બંને બાઈઓને પોતાની પીઠ પર બેસાડ્યા અને સમુદ્રમાં મુસાફરી શરૂ કરી. જરા દૂર ગયા તેટલામાં તો પેલી દેવી યક્ષની પાછળ દોડતી આવી અને શૃંગાર યુક્ત હાવભાવથી દયાદ્રાવણે બંને બાઈઓને લલચાવવા લાગી. સ્ત્રી જાતિમાં પુરુષની નબળાઈ પારખવાની અદ્ભુત શક્તિ રહેલી છે. વરસોના વરસો સુધી પતિદેવ પતિના સહવાસમાં રહેવા છતાં પતિને સમજવામાં ભૂલ કરી બેસે છે, ત્યારે સ્ત્રી તો પ્રથમ દૃષ્ટિએ જ પુરુષની નબળાઈને પારખી લે છે. બંને બાઈઓને લલચાવવામાં નિષ્ફળ જતાં જિનરક્ષિતની નબળાઈ સમજનારી દેવીએ યુક્તિપૂર્વક કહ્યું : ‘હે જિનરક્ષિત ! જિનપાલિતને નહિ પણ હું તો તને જ પ્રેમ કરતી હતી અને તારા વિના મારા પ્રાણ ટકી શકશે નહિ જો તું મારી સામે નહિ જીવે તો આ સમુદ્રમાં જ મારા પ્રાણ ત્યજી દઈશ અને તને સ્ત્રી હતાનું પાપ લાગશે.’

આસક્તિને ઓળખવી અને તેના ભોગ ન બનવું એ ભારે કઠિન છે. ચક્રોર અને ચાલાક સ્ત્રી જેમ પોતાના પતિને પંચ બનાવી દે છે, તેમ મસ્તાન ઇન્દ્રિયો સામે મન નૈતિક હિંમત દાખવી શકતું નથી, અને પછી તો ઇચ્છાએ કે અનિચ્છાએ પત્નીઓની રૂપ ઇન્દ્રિયોને વશ થઈ જવું પડે છે. આસક્તિને વશ થઈ દેવી સામે જિનરક્ષિતે જોયું, કે તરત જ ઘોડારૂપી યક્ષ પરથી તે સમુદ્રમાં ધકેલાઈ ગયો, અને દેવીએ

તેને પોતાની તલવાર ઉપર અદ્ધર ઝીલી લીધો. જિનરક્ષિત ત્યાં ને ત્યાં જ વીંધાઈ ગયો. જિનપાલિત આસક્તિને વશ ન જ થયો અને સહિસલામત ચંપાનગરી પહોંચી શક્યો.

આ સંસારના તમામ કામભોગો આ કથામાંની દેવી જેવા છે. કામભોગો ભોગવતી વખતે તો મોહક લાગે છે, પણ અંતે તેનાં પરિણામ પેલા શૂળીમાં પરોવાયેલા માણસ જેવા વિષમ જ આવે છે. કામભોગની ઇચ્છા કરનારો માણસ વાસ્તવિક રીતે તો રોગ અને સત્યાનાશની જ ઇચ્છા કરતો હોય છે. અહિંસા, સંયમ અને તપ પેલા યક્ષ જેવા છે, અને માનવીને મુક્તિના પંથે લઈ જવામાં તેઓ મદદગાર થાય છે.

આસક્તિને વશ થઈ સંયમમાંથી વ્યુત થનાર સાધકના હાલ જિનરક્ષિત જેવા થાય છે. કથાનો સાર એ છે કે જિનરક્ષિતની જેમ જે સાધુ કે સાધ્વી સંયમ-ત્યાગ-તપના માર્ગે પડ્યા પછી, ફરી કામભોગ સેવે અગર તેની માત્ર ઇચ્છા કરે, તો પણ આ ભવમાં નંદાપાત્ર બને છે અને જન્મ-મરણના ચક્રરમાં ફસાય છે. પરંતુ જિનપાલિત જેમ આસક્તિને વશ ન થતાં પોતાના નિર્ધારિત સ્થાને સહિસલામત પહોંચી ગયો તેમ જે સાધુ કે સાધ્વી સંયમને માર્ગે પડ્યા પછી કામભોગનું સેવન કે ઇચ્છા નથી કરતાં અને શુદ્ધ ચારિત્ર પાળે છે, તે આ ભવમાં સૌનાં સ્તુતિપાત્ર બને છે અને અંતે નિર્વાણના અધિકારી થાય છે. જેમ જેમ લાલ થાય છે, તેમ તેમ લોભ પણ વધતો જાય છે, પરંતુ લોભને વશ થઈ વધુ અને વધુ દ્રવ્ય એકઠું કરવા જનારના શા હાલ થાય છે તે પણ આ કથામાંથી સમજવાનું છે.

પરમ પૂજ્ય સાધ્વીજી મહારાજ સાહેબ મનોહરશ્રીજી (બા મહારાજ) ના ૧૦૦ મા વર્ષના પ્રવેશ પ્રસંગે....

હિંમતલાલ અનોપચંદ-મોતીવાળા

પ્રાતઃ સ્મરણીય પરમ પૂજ્ય આગમ પ્રજ્ઞ મુનીરાજ શ્રી જંબુવિજયજી મહારાજ સાહેબના સંસારી માતુશ્રી હાલ સાધ્વીજી મહારાજ મનોહરશ્રીજી મહારાજે ૧૦૦ માં વર્ષમાં સં. ૨૦૫૦ માગશર વદ ૨ ગુરુવાર તા. ૩૦-૧૨-૯૩ ના રોજ પ્રવેશ કર્યો તે પ્રસંગે શ્રી ઝીંઝુવાડા જૈન સંઘ તરફથી પંચાલિકા ઉત્સવ ભવ્ય રીતે ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

પ. પૂ. આગમ પ્રજ્ઞ જંબુવિજયજી મહારાજ સાહેબ આદિ મુની ભગવંતો તથા પ. પૂ. સાધ્વીજી મહારાજ મનોહરશ્રીજી આદિ સાધ્વીજી મહારાજ સાહેબે ચાલુ સાલે ચાતુર્માસ ઝીંઝુવાડામાં રૂડી આરાધનાઓ કરાવી સુખ શાતા પુર્વક શ્રી સંઘના આગ્રહથી ઝીંઝુવાડા સ્થિરતા કરી હતી. તેઓશ્રીનો જન્મ દિન માગશર વદ ૨ અને તે પણ ૧૦૦મા વર્ષમાં પ્રવેશ.... આવો મંગલકારી દિવસ નજીકમાં આવતો હોવાથી ભવ્ય રીતે ઝીંઝુવાડા સંઘના અગ્રેસરોની ઉજવવાની ઉત્કટ ભાવનાને માન આપી ઝીંઝુવાડા સ્થિરતા સ્વીકારી.

પ. પૂ. સાધ્વીજી મહારાજનો જન્મ પણ આ પુનીત ઝીંઝુવાડા ગામમાં શ્રેષ્ઠીવર્ધ શ્રી પોપટલાલ ભાઈચંદભાઈના ઘરે ધર્મપરાયણ બેનીબેનની કુક્ષીએ ૧૯૫૦ માગશર વદ ૨ના થયો. તેઓશ્રીનું સંસારી નામ મણીબેન હતું.

પૂજ્ય મણીબેન બચપણથી તેમના માતુશ્રીએ આપેલ ધર્મ સંસ્કારથી સંપૂર્ણ સભર હતા.

તેઓશ્રીના લગ્ન શેઠ મોહનલાલ બેઈતારામના સુપુત્ર ભોગીલાલભાઈ (પાછળથી મુનીરાજ શ્રી ભુવનવિજયજી) સાથે થયું હતું.

શ્રી ભોગીલાલભાઈના માતુશ્રી ડાહીબેન પણ પરમ ધાર્મિક સંસ્કારવાળા હતા. તેમના ઉત્તમ સંસ્કાર શ્રી ભોગીલાલભાઈમાં ઉતર્યા. વિ. સં. ૧૯૭૯ મહા શુદ્ધ ૧ ના દિવસે તેમને ત્યાં એક પુત્ર રતનની પ્રાપ્તિ થઈ, જે હાલ આગમપ્રજ્ઞ મુનીરાજ શ્રી જંબુવિજયજી.... ત્યારબાદ ફક્ત ચાર જ વર્ષમાં જત્રીશ વર્ષની ભર યુવાન વયે પૂ. શ્રી ભોગીલાલભાઈએ તથા પૂ. શ્રી મણીબેન, સર્વ પ્રકારે સાધન સંપત્તતા, અનુકુળ વાતાવરણ બધાજ સંસારીક ઉત્તમ સાધનોને ત્યજવા યોગ્ય ગણી આજીવન “બ્રહ્મચર્ય વ્રત” અંગીકાર કર્યું.

આંતરીક અભિરૂચિ, ઘરનું ધાર્મિક વાતાવરણ, સદ્ગુરુ આદિના સતત સંસર્ગ અને ગ્રેરણાના પરીણામે પૂ. શ્રી ભોગીલાલભાઈનો પ્રભુ-ભક્તિ, ધાર્મિક આચરણ, તપ-જપ આદિ તરફ ઝોક વધતો ચાલ્યો. શ્રી સિદ્ધાચલજીની નવાણુ યાત્રા તથા બીજા અનેક તીર્થોની યાત્રા કરી જેના પરીણામે પ્રવ્રજ્યા સ્વીકારવા તરફ મન દ્રઢ થયું.

પરમ પૂજ્ય આચાર્ય દેવેશ શ્રી વિજય સિદ્ધિસૂરીશ્વરજી દાદાના પટ્ટાલંકાર પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી વિજયમેઘસુરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્ય તરીકે શ્રી ભોગીલાલભાઈએ દિક્ષા ગ્રહણ કરી અને મુની શ્રી ભુવનવિજયજી બન્યા.

માર્ચ-૯૪]

૨૩

સંયમી જીવનમાં મુનીરાજ શ્રી જીવનવિજયજી મહારાજ સાહેબે નિરતિચારપણે અપ્રમત્ત ભાવે જ્ઞાનોપાસના કરતાં 'દ્રવ્યાનુયોગ' કર્મ સાહિત્ય આદિ તથા ૪૫ આગમોનું ટીકા સાથે વાંચન મનન કયું. કેટલાક આગમોનું અનેક વખત વાંચન-મનન કયું.

પૂ. શ્રી જીવનવિજયજી મહારાજ

સંવત ૧૯૯૩માં તેમના સંસારી પુત્રએ ક્ષત ૧૫ વર્ષની કિશોર વયે સંસારી પિતાશ્રી મુની શ્રી જીવનવિજયજી મહારાજ સાહેબ પાસે ભાગવતી દિક્ષા અંગીકાર કરી મુની શ્રી જીવનવિજયજી બન્યા.

સંવત ૧૯૯૫ વૈશાખ શુદ્ધ ૧૩ ના મંગળ દિને પુ. મણીબેન કે જેઓ પ. પૂ. આગમપ્રજ્ઞ

મુનીરાજ શ્રી જીવનવિજયજીના સંસારી માતૃશ્રીએ પણ દિક્ષા અંગીકાર કરી કે જેઓએ સં. ૨૦૫૦ માગશર વદ ૨ તા. ૩૦-૧૨-૯૩ના રોજ ૧૦૦માં વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો છે અને આજ પર્વત નિરતિચારપણે ચારિત્ર પાળી રહ્યા છે.

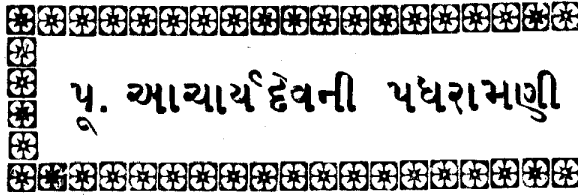
આ પુણ્યાત્મા પ. પૂ. સાધવીજી મહારાજનો ૧૦૦ મો જન્મ દિન ઝીંજુવાડા સંઘે પરમ ઉદ્ધાસ સાથે પ. પૂ. આગમપ્રજ્ઞ મુનીરાજ શ્રી જીવનવિજયજીની તારક નિશામાં ગુજરાત વિધાન સભાના અધ્યક્ષ શ્રી હિંમતલાલભાઈ મુલાણી તથા ભારતના સમસ્ત જૈન સંઘોના આગેવાન શ્રી શ્રેણીકભાઈ કસ્તુરભાઈ તથા અનેક આગેવાનોની ઉપસ્થીતીમાં ઉજવાયો....

આ પ્રસંગ સાથે અથાગ પરીશ્રમ લઈને પ. પૂ. આગમપ્રજ્ઞ મુનીરાજ શ્રી જીવનવિજયજીએ ઝીંજુવાડા નગરે તાડપત્ર ઉપર લખાયેલ ૨૪ પ્રતીઓને આધારે સંશોધિત-સંપાદિત કરેલા કલ્પકાલ સર્વજ્ઞ આચાર્ય ભગવંત શ્રી હેમચંદ્ર-સૂરીશ્વરજી મહારાજે રચેલા સ્વોપજ્ઞ લઘુવૃત્તિ સહિત “ શ્રી સિદ્ધ હેમચંદ્ર શબ્દાનુશાસન ”નું વિમોચન શેઠ શ્રી શ્રેણીકભાઈ કસ્તુરભાઈ લાલભાઈના વરહ હસ્તે ગુજરાત વિધાન સભાના અધ્યક્ષ માનનીય શ્રી હિંમતલાલ મુલાણીની અધ્યક્ષતામાં કરવામાં આવ્યું.

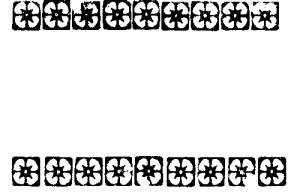
આ ગ્રંથની ભવ્ય શોભાયાત્રા હાથીની અંબાડી ઉપર પધરાવી નગરમાં ફેરવી આ મહા ગ્રંથનું બહુમાન કરવામાં આવેલ.

સાથે સાથે ઝીંજુવાડા નગરના શાશુગાર સ્વરૂપ સ્વ. શેઠ બાબુલાલ કુબેરદાસ ગાંધીના સુપુત્રો શ્રી નવીનભાઈ, ધર્મેન્દ્રભાઈ, ભુપેન્દ્રભાઈ તથા તેમના માતૃશ્રી કંચનબહેનને શ્રી ઝીંજુવાડા સંઘે માનપત્રથી સન્માનીત કરેલ.

૬

પૂ. આચાર્યદેવની પધરામણી

પૂ. આચાર્યદેવશ્રી વિજય ઇન્દ્રદિનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ આદિ મુની ભગવંતો તા. ૬-૧-૬૪ સ્વીવારે બપોરે શ્રી જૈન આત્માનંદ સભામાં પધાર્યા હતા.

સભાનું વિશાળ ભુવન જોઈ રસ્તામાંથી જ ખુબ પ્રસન્નતા સાથે સભામાં પ્રવેશ કર્યો. પહેલે પગથીએ કાન્તાબેન, પુષ્પાબેન, જયશ્રીબેન મોતીવાળાએ ઘઉંળી કરી વંદના કર્યા. દાદર ચડ્યા બાદ ભાનુબેન નગીનદાસે ઘઉંળી કરી વંદન કર્યા.

ગુરૂ દેવના જયનાદ સાથે પ. પૂ. આચાર્ય દેવે સભામાં પ્રવેશ કર્યો. વિશાળ હોલ સુવ્યવસ્થીત પુસ્તકોના કબાટો વિગેરે જોઈ તેઓશ્રી ખુબ જ પ્રભાવીત થયા.

પાટ ઉપર બીરાજમાન થયા બાદ મંગળા ચરણ સંભાળાવ્યું. ત્યારબાદ સભાના મંત્રીશ્રી હિંમતલાલ અનેપચંદ મોતીવાળાએ સભાની ૬૮ વર્ષ પુર્વે થયેલ સ્થાપનાથી આજ દિન સુધીના સંક્ષીપ્તમાં અહેવાલ આપ્યો તથા શતાબ્દી નજીક આવે છે તે અંગેની બાણ કરી શતાબ્દી વર્ષ દરમ્યાનના કાર્યક્રમની બહેરાત કરવામાં આવી.

પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી વિજય ઇન્દ્રદિનસૂરીશ્વરજીએ પોતાના પ્રવચનમાં કહ્યું કે પ. પૂ. આચાર્ય દેવેશ વિજયાનંદસૂરીશ્વરજી મહારાજ સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયમાં વર્ષો સુધી રહ્યા તે દરમ્યાન તેઓશ્રીએ ૩૨ આગમો કંઠસ્થ કરેલ, તે આગમોમાં મૂર્તિ પૂજના શ્લોકો પણ આવતા હતા. મૂર્તિપૂજક સમુદાય તરફ તેમનો ભાવ વધ્યો અને ૧૭ સાધુઓ સાથે સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયમાંથી વિધીસર પ. પૂ. ગુરૂભગવંત બુટરાયજી પાસે શ્વેતાંબર સમુદાયમાં જોડાયા.

તેઓશ્રીએ ભાવનગરમાં પણ ૬૯ વર્ષ પુર્વે ચાતુર્માસ કરેલ અને તેઓશ્રીના નામેથી આ સંસ્થા આજ પર્યંત સુંદર રીતે ચાલે છે તે બદલ સંતોષ વ્યક્ત કર્યો અને આજ પ્રમાણે ચાલ્યા કરે અને ખુબ જ પ્રગતિ કરે તેવા આશીર્વાદ આપ્યા.

પ. પૂ. ઉપાધ્યાયજી મહારાજ વિરેન્દ્ર વિજયજીએ પણ પ્રાસંગિકવ્યાખ્યાન આપ્યું હતું.

સારી સંખ્યામાં સાધવીજી મહારાજ સાહેબો તથા આપણી સભાના મેંબરો તથા અન્ય ભાઈ બહેનો મોટી સંખ્યામાં ગુરૂદેવને સાંભળવા ઉપસ્થીત હતા.

પ્રભાવના રૂ. ૧-૦૦ની થઈ હતી.

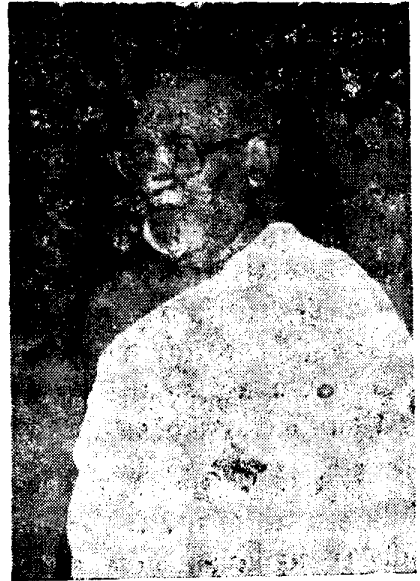

માર્ચ-૯૪]

૨૫

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાના
શતાબ્દી મહોત્સવ પ્રારંભ સાથે
સૌ પ્રથમ વખત ભાવનગરમાં
પ. પૂ. આચાર્યદેવેશ
શ્રી વિજય ઈન્દ્રદિપ્તસૂરીશ્વરજી
મ. સા.ની શુભ નિશ્રામાં

卐 સંક્રાન્તી મહોત્સવ 卐

ભાવનગરને આંગણે ઢાઢા સાહેબ આરાધના હોલમાં શ્રી સંઘની વિનંતીથી ભવ્ય સંક્રાન્તી મહોત્સવ તા. ૧૨-૨-૯૪ શનીવારના રોજ ઉજવાયો હતો.

પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી વિજય ઈન્દ્રદિપ્તસૂરીશ્વરજી મ.સા. તથા ઉપાધ્યાયજી શ્રી વિરેન્દ્ર વિજયજી મ. સા. આદિ મુની ભગવંતો ભાવનગર રૂવે મૂ તપા. જૈન સંઘની વિનંતીને સ્વીકાર કરી પાલીતાણાથી ભાવનગર પધાર્યા. સૌ પ્રથમ ભાવનગરના પ્રવેશ દ્વાર સમા શાસ્ત્રીનગર દેશસરે દર્શન કરી શાસ્ત્રીનગર ઉપાશ્રયે ધીરાજમાન રહ્યા. ત્યારબાદ નૂતન ઉપાશ્રયે ધીરાજમાન રહ્યા.

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાના કાર્યવાહકોની વિનંતીને સ્વીકાર કરી આચાર્ય ભગવંત વિજય ઈન્દ્રદિપ્તસૂરીજી મ. સા. તથા પ. પૂ. ઉપાધ્યાયજી વિરેન્દ્ર વિજયજી મ. સા. આદિ મુની ભગવંતો આત્માનંદ સભામાં તા. ૬-૨-૯૪ ને સ્વીવારના રોજ બપોરે ૩-૦૦ વાગે પધાર્યા

હતા. વિશાળ જન સમુદાય તેઓશ્રીને સાંભળવા સમયસર ઉપસ્થિત થયો હતો.

પ્રારંભમાં સભાના મંત્રી શ્રી હિંમતલાલ અનોપચંદ મોતીલાલજી સભાને અહેવાલ રજૂ કર્યો અને સભાને ૯૮ વર્ષ જ્ઞાન ગંગા વહેવરાવતા થયા છે અને શતાબ્દી નજીક આવે છે તે તેને મંગળ પ્રારંભ પ. પૂ. આચાર્ય શ્રી વિજયઈન્દ્રદિપ્તસૂરીજીની તારક નિશ્રામાં સંક્રાન્તી મહોત્સવ સમયે વિધીવત જાહેર કરવા ઇચ્છા પ્રદર્શિત કરી. પ. પૂ. આચાર્યશ્રીજીએ વિનંતીને સ્વીકાર કર્યો અને તેમના શુભ આશીર્વાદ સાથે આ પ્રસંગ ઉજવાય તેમાં સંપૂર્ણ માગદર્શન તથા સહકાર આપશે તેવી ખાત્રી ઉચ્ચારી હતી.

આ સમયે આપણી સભા દ્વારા “ તીર્થંકર ચરિત્ર ” સચીત્ર (ગુજરાતી) નું પુનઃ પ્રકાશન જે શાસનસમ્રાટ સમુદાયના પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી વિજય નયપ્રભસૂરીજી હાલ દક્ષીણ ભારતની ભુમિ પાવન કરી રહ્યા છે તેમના આશીર્વાદથી પ્રકાશિત થવાનું છે તેને ખ્યાલ આપેલ.

૩૬

[શ્રી આત્માનંદ-પ્રકાશ]

રાજસ્થાન, ઉત્તર ભારત, પંજાબમાં વસતા આપણા સાધર્મિકોને પણ ઉપયોગી થાય તેવો “તીર્થ” કર ચરીત્ર ” સચીત્ર હિંદીમાં પણ પ્રગટ કરવા ઇચ્છા પ્રદર્શીત કરી અને આ કઠીન હિન્દી અનુવાદનું કાર્ય જે ખુબ જ અભ્યાસ અને મહેનત માંગી લે તેવું હતું અને તે કાર્ય માટે સભાને યોગ્ય વ્યક્તિ મળી નથી તેમ ક્યાન ઉપર મૂકતા પ. પૂ. આચાર્ય દેવેશ વિજય ઇન્દ્રદિનસૂરીજીએ આ કાર્ય સાધુ ભગવંતોનું છે અને તેઓશ્રીના સમુદાયના સાધુ ભગવંત ઉપાધ્યાજી મહારાજ (વરેન્દ્ર વિજયજી) કરી આપશે તેવી ખાત્રી આપી.

સભા તરફથી ગુજરાતી અને હિન્દી બન્ને તીર્થ” કર ચરીત્ર સચીત્ર કે જેમાં ચોવીશે તીર્થ” કર પરમાત્માના પ્રત્યેક ભવ સંક્ષીપ્તમાં વર્ણવવામાં આવ્યા છે અને તેમાં તીર્થ” કર પરમાત્માના રંગીન ફોટા સાથે યક્ષ, યક્ષીણી, લંછન, સ્તુતિ તથા નિવાળું ભુમી દર્શનાર્થે છપાશે. સાથે મહાવીર સ્વામી ભગવાનના પ્રથમ ગણધર અનંત લખિંધ નિધાન ગૌતમ સ્વામીને ફોટો છપાશે. ભગવાનના પંચ કલ્યાણક પણ છપાશે તથા સાથે ગુરૂ ભગવંતોના ફોટા પણ છપાશે.

આ ગ્રંથો પ્રત્યેક કુટુંબમાં વસાવવા માટે ખુબ ઉપયોગી રહેશે.

વિદેશમાં વસતા આપણા સાધર્મિકો કે જેમાં મોટા ભાગના અંગ્રેજી માધ્યમથી ભણેલા છે તેને પણ ઉપયોગી થાય તેવો અંગ્રેજી અનુવાદ સાથે પણ ગ્રંથ સાનુકુળતા પ્રાપ્ત થતા પ્રકાશીત કરવાની ભાવના છે. ચતુર્વિધ સંઘના સહકારથી આ કાર્ય પણ શતાબ્દી વર્ષ મહોત્સવ દરમ્યાન થશે.

તા. ૧૨-૨-૯૪ ને શનિવારના રોજ દાદા સાહેબમાં સવારે ૭-૦૦ વાગ્યાથી સંક્રાન્તી મહોત્સવ આરાધના હોલમાં શાસનસમ્રાટ સમુદાયના આચાર્ય દેવેશ (વિજય દેવસૂરીશ્વરજી

મહારાજની તારક નીશ્રામાં તથા પ. પૂ. આચાર્ય દેવ વિજય હેમચંદ્ર સૂરીજીની ઉપસ્થિતિમાં શ્રી સંઘની વિનંતીથી ભાવનગરને આંગણે ૪૩ વર્ષ બાદ પધારેલ આચાર્ય શ્રી વિજય ઇન્દ્રદિનસૂરીજીની નીશ્રામાં ઉત્સવ શરૂ થયો.

આ પ્રસંગે ગુરૂ ભક્તો રાજસ્થાન, પંજાબ, ઉત્તર ભારત, મુંબઈ, અમદાવાદ, મદ્રાસ આદિ સ્થળોએથી પધારેલ હતા. આ અંતરે ઉત્સવ ભાવનગરને પ્રથમવાર માણવાનું સદ્ભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું. વિશાળ સાધુ સાધ્વી સમુદાય અને શ્રાવક શ્રાવીકાઓની હાજરી હતી.

પ્રથમ આચાર્ય દેવ વિજય દેવસૂરીએ મંગળાચરણ કર્યું અને આચાર્ય દેવ વિજય હેમચંદ્ર સૂરીજીએ વિશાળ સંખ્યામાં ગુજરાત બહારના મહેમાનેની હાજરી લક્ષમાં લઈ તેઓશ્રીની આગવી શૈલીથી હિંદી ભાષામાં પ્રવચન આપ્યું અને સંક્રાન્તી મહોત્સવ અંગેની સમજ આપી હતી ૪૨ વર્ષ પુર્વે શંખેશ્વરજી તીર્થમાં પ. પૂ. આચાર્ય વિજય વલ્લભસૂરીની નીશ્રામાં ઉજવાયેલ સંક્રાન્તી મહોત્સવમાં ઉપસ્થિત હતા. આજે ૪૨ વર્ષ પછી આચાર્ય ઇન્દ્રદિન સૂરીજીની નીશ્રામાં આ સંક્રાન્તી મહોત્સવમાં ભાગ લેવાનું નિમિત્ત પોતાને સાંપડ્યું તેની ધન્યતા અનુભવી હતી.

તેઓશ્રીએ “સંક્રાન્તી” એટલે શું? એ બાબતે સમજાવ્યું કે ગુજરાતમાં પ્રત્યેક માસ શુદ્ધ ૧ બેસતા મહીનાથી શરૂ થાય છે. આ દિવસ આપણે વધુ પાવત્ર માનીએ છીએ. તેવી રીતે પંજાબમાં જે દિવસે સૂર્ય રાશી બદલે તે દિવસથી માસનો પ્રારંભ થાય છે. સૂર્ય વર્ષમાં ૧૨ વખત રાશી પરીવર્તન કરે છે. સૂર્ય એક રાશીમાં ૧ માસ રહે છે, ત્યારબાદ રાશી બદલે છે. આ પ્રસંગ પ્રત્યેક અંગ્રેજી મહીનાની તારીખ ૧૨ થી ૧૭ વચ્ચે આવે છે.

શ્રી-૬૪]

૨૭

આ સંકાન્તીના દિવસે ગુરૂ સ્તુતીઓ, ગુરૂજીના ગુણાનુવાદ થાય છે અને ગુરૂ ભગવંત નવકાર, ઉવસ્સગહરં સ્તોત્ર, સંતીકરમ સ્તોત્ર, નાની શાન્તી તથા મોટી શાન્તી સ્તોત્ર સંભળાવે છે અને માસની મંગળ શરૂઆતની જાહેરાત કરે છે.

આ પ્રસંગે આપણી સભાના મંત્રીઓ સભાને ૬૮ વર્ષનો ઇતિહાસ ટુંકમાં રજૂ કરી શતાબ્દી ઉત્સવનો પ્રારંભ આચાર્ય ભગવંતોની નિશ્રામાં તથા તેઓશ્રીના આશીર્વાદથી આ સભા ૧૦૦ વર્ષ પુરા થાય તે હરમ્યાન ૨૧ ગ્રંથો પ્રકાશીત કરવાની જાહેરાત કરી તથા સભાએ સંકલ્પ કરેલ છે કે આ શતાબ્દિ હરમ્યાન ૧૦૧ પેટ્રન મેંબર તથા ૧૦૦૧ લાઇફ મેંબર કરી સભાને પરીવાર મોટો કરવો.

પેટ્રન ફી રૂ. ૧૦૦૧/- અને લાઇફ મેંબર ફી રૂ. ૨૫૧ છે.

પ્રત્યેક પેટ્રન અને લાઇફ મેંબરને પ્રતી માસ સભા દ્વારા પ્રગટ થતું 'આત્માનંદ પ્રકાશ' માસીક મોકલાય છે અને અનુકુળતા મુજબ ભેટ પુસ્તકો પણ મોકલાવાય છે. તેમાં ટુંક સમયમાં હિંદી વિભાગ શરૂ થશે.

પરમ પૂજ્ય આચાર્ય દેવ વિજય ઇન્દ્રદિજ સૂરીજીએ આવેલ મહેમાનોને આ સભાના પેટ્રન થવા ભલામણ કરી અને તુરત જ આ પ્રતીસાદ જીલી લઈને લગભગ ૨૫ પેટ્રનો નોંધાય ગયા છે. ખુબ સુંદર સહકાર સાંપડેલ છે.

પ્રત્યેક મેંબર સાહેબોને વિનંતી કે આપ આપના કુટુંબ, સનેહિ, મિત્ર વતુંલમાં આ સભાના પેટ્રન અથવા લાઇફ મેંબર થવા ભલામણ કરે. આ લાભ લાઇઓ તથા બહેનો લઈ શકે છે. તો આપ આ જ્ઞાનની સંસ્થાને મદદ રૂપ થઈ સભ્ય સંખ્યા વધારવામાં ઉપયોગી થશે એજ અભ્યર્થના....

જૈન જયતિ શાસનમ્

શ્રી તીર્થંકર ચરીત્ર (સચીત્ર)

આપણી સભા દ્વારા ચોવીશે તીર્થંકર પરમાત્માના દરેક ભવોનું સંક્ષિપ્ત ચરીત્ર તથા દરેક પરમાત્માના વર્ણ પ્રમાણે રંગીન ફોટાઓ કે જેમાં દરેક પ્રભુના યક્ષ-યક્ષીણી, લંછન તથા નિર્વાણ ભુમી તીર્થ તથા ચૈત્યવંદન, સ્તવન અને સ્તુતિ સાથે પ્રકાશન કરવાનું નક્કી કરેલ છે. આ ગ્રંથ શાસનસમ્રાટ આચાર્ય ભગવંત શ્રી વિજય નંભીસૂરીશ્વરજી સમુદાયના આચાર્યદેવ શ્રી વિજય મોતીપ્રભ-સૂરીશ્વરજીના શિષ્ય હાલ દક્ષીણ ભારતમાં ધર્મધ્વજા ફરકાવનાર, આચાર્યદેવ શ્રી નયપ્રભસૂરીશ્વરજીના સદ્ઉપદેશથી પ્રકાશીત થશે.

ઉત્તર ભારત અને રાજસ્થાન આદિ પ્રદેશોમાં પણ ઉપયોગી થાય તેવો ગુજરાતીને હિંદિ અનુવાદ કરી ફોટાઓ વિગેરે ઉપર પ્રમાણે મુકી આચાર્યદેવેશ શ્રી વિજયનંદસૂરીશ્વરજીના પટ્ટધર શ્રી વિજય વલ્લભસૂરીશ્વરજીના શિષ્ય આચાર્યદેવ શ્રી સમુદ્રસૂરીશ્વરજીના શિષ્યરત્ન શ્રી જૈન દિવાકર પરમાર ક્ષત્રીયોદ્ધારક આચાર્ય શ્રીમદ્ વિજય ઇન્દ્રદિજસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના સદ્ઉપદેશ-સહાયથી પ્રકાશીત કરવામાં આવશે. આ હિંદિ ભાષાંતર પૂ. આચાર્યદેવશ્રીના વિનિત શિષ્ય ઉપાધ્યાયજી શ્રી વિરેન્દ્રવિજયજી મહારાજ સાહેબ કરી રહ્યા છે.

આત્માને-ચેતનને ચેતવણી

ચેતનજી ચેતો, કોઈ ન દુનિયામાં તારૂ;
 મિથ્યા માને છે મારૂં મારૂં રે....ચેતનજી ચેતો ૦ ૧
 લાખ ચોરાશીમાં વાર અનંતી,
 દેહ ધર્યાં દુઃખ પામી;
 મળીયો માનવભવ હાર ન આતમ,
 ઉદમમાં રાખ નહિ ખામી; ચેતનજી ચેતો ૦ ૨
 કાયા રે બંગલો, મુસાફર જીવડો,
 જોજે તું આંખને ઉઘાડી;
 ઉચાળો અણુધાર્યો ભરવો પડશે,
 પડ્યા રહેશે ગાડી વાડી રે. ચેતનજી ચેતો ૦ ૩
 રામ રાવણ ને પાંડવ કૌરવ,
 મૂકી ચાલ્યા સૌ માયા;
 બની ઠણી શું કુલી ફરે છે ?
 પડી રહેશે તારી કાયા રે. ચેતનજી ચેતો ૦ ૪
 માયા મમતા ને આળસ છાંડી,
 આતમ ધ્યાન ધરે મુખકારી;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ ગુરૂ પ્રતાપે,
 જીવ પામે ભવપારી રે. ચેતનજી ચેતો ૦ ૫
 સંપાદક-રાયચંદ મગનલાલ શાહ

શોકાંજલિ

શ્રી ત્રીલોવનદાસ મેઘજીભાઈ શાહ ઉ. વ. ૮૨ (ભારત સ્ટેશનરી માર્ટવાળા) તા. ૨૫-૧૨-૬૩ ના રોજ ભાવનગર મુકામે સ્વર્ગવાસી થયેલ છે. તેઓશ્રી આ સભાના આજીવન સભ્ય હતા. ધાર્મિક વૃત્તિવાળા અને મીલનસાર સ્વભાવનાં હતા. ખુબ જ માયાળુ અને પ્રેમાળ હતા. તેમના કુટુંબીજનો ઉપર આવી પડેલ દુઃખમાં અમે સમવેદના પ્રગટ કરીએ છીએ. તેમના આત્માને પરમ કૃપાળુપરમાત્મા શાન્તી આપે તેવી પરમાત્મા પાસે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

લી.

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ખાર ગેઇટ, ભાવનગર

માર્ચ-૯૪]

૨૯

ધન પર ધર્મનો અંકુશ જરૂરી

(જીવન જાગૃતિમાંથી)

મારા એક મિત્ર પાસે મોટર, બંગલો, નોકર-ચાકર હોવા છતાં તેમને ભૂખ લાગતી નથી, ઊંઘ આવતી નથી અને ઊંઘની ગોળી લેવી પડે છે.

બીજા એક મિત્રની તંદુરસ્તી સારી છે, ધનદોલત છે, પણ પુત્રો વિનયવાન, સંસ્કારી ન હોવાથી તેને સુખ નથી. સરકારી ટેકસ બચાવે છે અને ધાડ પડવાની બીક રહ્યા કરે છે.

કરોડો નરનારીઓ રોટી, કપડાં, મકાન જેવી જીવનજરૂરી ચીજોના અભાવથી દુઃખી છે ઊંઘ આવે છે પરંતુ ઝૂંપડીમાં વરસાદનું પાણી આવે છે, તેથી સૂઈ શકાતું નથી.

મધ્યમ વર્ગવાળાને દાળ રોટી મળી રહે છે પરંતુ ઘર નાનું લાગે છે, ધન ઓછું પડે છે તે વિચારથી દુઃખી છે.

દુઃખનું કારણ ધનદોલત નથી પણ માનસિક સ્થિતિ છે. મનની તૃષ્ણાથી દુઃખ છે અને સંતોષથી સુખ છે. તૃષ્ણાની કદી પૂર્તિ થતી નથી. ભગવાન મહાવીર કહે છે કે અનંત આકાશની જેમ તૃષ્ણાનો કોઈ અંત નથી.

સુખદુઃખ મનની સ્થિતિ છે. કોઈ વ્યક્તિ ઘણી સુવિધા હોવા છતાં બીજા પાસે વધુ છે માટે પોતાને દુઃખી માને છે. બીજો માણસ ઓછી સુવિધા હોવા છતાં સંતોષ રાખી પોતાને સુખી માને છે.

વૃદ્ધો પાસે આજની અપેક્ષાએ ભૌતિક સાધનો ઓછાં હોવા છતાં સંયમ અને ત્યાગની ભાવનાથી સુખી હતા. સાધનસંપન્ન શેઠ પણ ખાવા, પીવડ, પહેરવામાં મર્યાદા રાખતા હતા. આજે કોઈને પોતાની સ્થિતિથી સંતોષ નથી. ભોગોપભોગનાં સાધનો મળવા છતાં વધુ માટે લાલસા રાખી દુઃખી થાય છે.

ગૃહસ્થને ધનદોલત જરૂરી છે. પરંતુ તેણે ધન કમાવવામાં અધર્મ ન આચરવો. જોઈએ કે ધન અધર્મના કામમાં વાપરવું ન જોઈએ.

જો સંયમ રાખે, સાદાઈ રાખે અને સંતોષ રાખે તો માણસ સુખી થાય. ભૌતિક સાધનો, ભોગની સામગ્રી અને ધન વધવાથી દુઃખી થવાય છે. જો આટલો વિવેક જાગૃત થઈ જાય તો માણસને સુખ ને સુખ જ છે. ધન પર ધર્મનો અંકુશ હોવો જરૂરી છે.

卐

❖❖❖ માણસાઈ મરવા પડી છે... ❖❖❖❖❖ માણસાઈનો દુષ્કાળ દૂર કરીએ ❖❖❖

માણસાઈ આજે તો મરવા પડી છે.

ઓકિસજન ઉપર જીવી રહી છે

જાણે છેલ્લાં ડચકાં ખાઈ રહી છે.

ને આપણે સ્વાર્થાધ જનીને

એની ઉપેક્ષા કરી રહ્યા છીએ !

કેવી કરુણતા !

માણસ તરીકે જન્મ્યા છીએ તો

માણસ તરીકે જીવવાનું મન નથી થતું ?

માણસાઈનો દુષ્કાળ દૂર કરવો છે ?

તો તમે જાતે જ

સારા માણસ બનવાનો આગ્રહ રાખો.

તમારાં બાળકોને

સારા માણસ બનવાના સંસ્કાર આપો.

સૌ સાથે એવી રીતે માણસાઈથી વર્તો કે

બીજાને પણ સારા માણસ બનવાનું અને

સૌ સાથે માણસાઈથી વર્તવાનું મન થાય.

ભારતમાં સેવાપ્રવૃત્તિ કરવાની અમેરિકાના જૈનસમાજની ધગશ

(લેખક : ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ)

અનેકવિધ માનવસેવા કરતાં અનુકંપા ટ્રસ્ટ દ્વારા અમદાવાદના ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના ગોવર્ધન ભવનમાં સમગ્ર જૈન સમાજની ઉપસ્થિતિમાં એક વૈચારિક ગોષ્ઠિનું આયોજન થયું. અમેરિકાના જૈન ફેડરેશનના વર્ડે કોમ્પ્યુનટી સર્વિસના ચેરમેન ડૉ. ધીરજ શાહ સાથે યોજેલા આ કાર્યક્રમની ભૂમિકા સમજાવતાં અનુકંપા ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈએ જણાવ્યું કે ભારત અને અમેરિકા વચ્ચે આદાન-પ્રદાનનો સેતુ રચાય એ આનો ઉદ્દેશ છે. ભારત પાસેથી સંસ્કારધર્મ કે અધ્યાત્મ જેવી બાબતો અમેરિકાને મળે અને અમેરિકા પાસેથી અહીંના પીડિતોને સહાય અને ડોક્ટરી સારવાર મળે તેમ છે.

ડૉ. ધીરજ શાહે અમેરિકામાં જૈન સમાજ દ્વારા ચાલતી સમાજસેવાની પ્રવૃત્તિઓનો ઉલ્લેખ કરતાં કહ્યું કે અમે ભાત, રંગ કે દેશના ભેદ વિના બધે જ સહાય કરી રહ્યા છીએ. ગયે વર્ષે અને આ વર્ષે પણ અમેરિકાથી ચાલીશ જેટલા ડોક્ટરો પોતાના બચે અને પોતાના સાધનો સાથે કચ્છમાં પંદર દિવસનો મેડિકલ કેમ્પ કરે છે. અત્યાર સુધી અમેરિકામાં મંદિર, દેરાસર કે યહુદીઓનું સિનાગોગ બાંધવું હોય તો સીટી કાઉન્સિલની પરવાનગી લેવી પડતી હતી અને તેઓ શિખર ન હોય કે ધજા ફરકતી ન હોય તેવો આગ્રહ રાખતા હતા. તેની તરફથી અમેરિકાની સુપ્રિમ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો, પરંતુ જૈન સમાજે આ ધાર્મિક અધિકાર ગણીને અમેરિકાની સેનેટમાં કાયદો પસાર કરાવ્યો,

જેના પર તાજેતરમાં જ બીલ કલીન્ટને મંજુરીની મહોર મારી છે. અમેરિકાના મોટા ભાગના શહેરોના મેયરો પાસે બીજી ઓક્ટોબરનો દિવસ “અર્હિસા દિવસ” તરીકે જાહેર કરાવ્યો છે. આ દિવસોએ જુદા જુદા ભોજનગૃહોમાં શાકાહારી વાનગીઓ લઈને લોકોને પીરસવામાં આવે છે. ‘થેંક્સ ગીવિંગ ડે’ના દિવસે અમેરિકાના પ્રમુખ બીલ કલીન્ટનેને મોટી ટર્ફી અપાતી હતી જે વ્હાઇટ હાઉસના કીચનમાં જતી હતી. એ ટર્ફી આ સમાજના અનુરોધથી હવે પ્રમુખ સ્વીકારે છે ખરા, પણ તરત જ જૂમાં મૂકવામાં આવે છે. ભારતના પ્રત્યેક રાજ્ય નહિ પણ જિલ્લાઓમાંથી આવેલા ડોક્ટરો અમેરિકામાં પ્રેક્ટિસ કરે છે તે લોકો પોતાના મૂળ વતનમાં જઈને સેવા કરે તેવું પણ આયોજન કર્યું છે.

આ પ્રસંગે પ્રમુખ શ્રી શ્રેણિકભાઈએ કહ્યું કે લોકો ભલે કહેતા હોય કે કાળયુગ ખરાબ છે. પરંતુ આજે ઘણી સારી બાબતો બની રહે છે. અમેરિકામાં જૈનોની સેવામાવનાને હું ધન્યવાદ આપું છું.

અતીથીવિશેષ અને ‘ગુજરાત સમાચાર’ના તંત્રી શ્રી શાંતભાઈ શાહે કહ્યું કે આજે વિદેશોમાં જૈન ધર્મની અનેકવિધ સુંદર પ્રવૃત્તિઓ થઈ રહી છે અને હવે એ જૈનો ભારત તરફ પોતાની મદદનો હાથ લંબાવે છે તે આનંદની ઘટના છે. અમેરિકામાં વસતા લોકોએ અહીંથી જતાં

માર્ચ-૯૪]

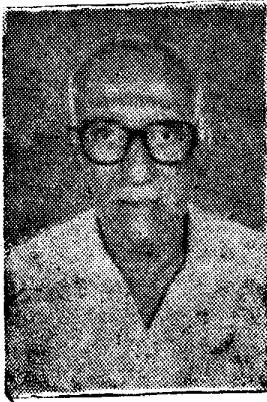
૩૧

વિદ્યાર્થીઓને રહેવાની અને સ્થાયી થવામાં મદદ કરવી જોઈએ તેમજ અમેરિકા જેવા પ્રગતિશીલ દેશમાં અનુભવ મેળવવા માટે અહીંથી તેજસ્વી માણસોને લઈ જવા જોઈએ. જૈન સમાજ હંમેશા દાન કરવામાં અને સાધનમિત્રોને સહાય કરવામાં મોખરે રહ્યો છે અને તેથી જ

હવેના સમયમાં બંને દેશો વચ્ચે જ્યારે સંપર્ક વધ્યો છે ત્યારે પરસ્પર સહાયના અનેક ક્ષેત્રો ખૂલ્યા છે.

આ પ્રસંગે જાણીતા માનવતા પ્રેમી શ્રી મફતલાલ મહેતાએ અને શ્રી યુ. એન મહેતાએ પણ વક્તવ્ય આપ્યું હતું.

❧

સભાના ઉપપ્રમુખ શ્રી નગીનદાસ હરજીવનદાસ શાહનું દુઃખદ નિધન....

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાના માનનીય ઉપપ્રમુખ શ્રી નગીનદાસ હરજીવનદાસ શાહનું તા. ૬-૩-૯૪ ને રવીવારે મળસ્કે ૭૧ વર્ષની વયે દુઃખદ નિધન થતા શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાની એક વ્યવસ્થાપક સમિતીની મીટીંગ તા. ૭-૩-૯૪ના રોજ તેઓશ્રીને શોકાંજલી અર્પવા મળી હતી. તેમાં પ્રમુખશ્રીએ નીચે મુજબ શોક ઠરાવ રજુ કર્યો હતો તે સર્વ હાજર સભ્યોએ જો મીનીટનું મૌન પાળી સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો.

‘ ઠરાવ ’

આપણી સભાના સદા કાર્યરત એવા ઉપપ્રમુખશ્રી નગીનદાસભાઈ હરજીવનદાસ શાહનું સં. ૨૦૫૦ મહા વદ ૯ તા. ૬-૩-૯૪ રવીવારે મળસ્કે દુઃખદ નિધન થતાં આપણી સભાના સૌ મેમ્બરોને ઉંડો આઘાત થયો.

તેઓશ્રી આ સભાની કાર્યવાહિમાં પચાસ (૫૦) વર્ષથી સુંદર સેવા આપી રહ્યા હતા. સભાના માસિકના પ્રકાશનમાં ખુબ જ મહેનત લેતા હતા. લાયબ્રેરીના પ્રત્યેક વિભાગથી તેઓ મુપરીચિત હતા અને જ્યારે જ્યારે શુરૂ ભગવંતોને પુસ્તકોની જરૂર પડે ત્યારે તેઓ તે દરેક પુસ્તકો શોધી આપતા હતા અને લાયબ્રેરી વ્યવસ્થીત કરવામાં તેઓ ઉંડો રસ લઈ રહ્યા હતા.

આવા કર્મનીષ્ઠ સહકાર્યકર એવા શ્રી નગીનદાસના નિધનથી આપણી સભાને ભારે મોટી ખોટ પડી છે. તેઓશ્રીના કુટુંબીજનો ઉપર આવી પડેલ દુઃખમાં આજની સભા ઉંડી સમવેદના જાહેર કરે છે.

પરમાત્મા સદ્ગતના આત્માને ચિર શાન્તી આપે તેવી પ્રાર્થના.

આ સભાના નવા આજીવન સભ્યશ્રીઓ (અનુસંધાન ટાઇટલ પેઇજ ૨ થી શરૂ)

૬. ,, કીરીટકુમાર મહીપતરાય શાહ ભાવનગર
૭. ,, વસ્તુપાળ કુંવરજીભાઈ શાહ ,,
૮. ,, સુર્યકાન્ત રતીલાલ શાહ (ખાંડવાળા) ,,
૯. ,, રશોશભાઈ મહાસુખરાય શાહ ,,
૧૦. ,, દીવ્યકાન્ત મોહનલાલ સલોત ,,
૧૧. ,, શાન્તિલાલ જદવજીભાઈ શાહ (ટાણાવાળા) ,,
૧૨. ,, ઉપેન્દ્રભાઈ જયંતિલાલ શાહ ,,
૧૩. ,, લલીતકુમાર હરજીવનદાસ કામદાર ,,
૧૪. શ્રીમતિ જયોતિબેન લલીતકુમાર કામદાર ,,
૧૫. શ્રી હરેન્દ્રભાઈ વિનયચંદ શાહ ,,
૧૬. ,, જસવંતરાય કાન્તિલાલ વોરા ,,
૧૭. ,, ભરતકુમાર ચીમનલાલ વોરા ,,
૧૮. ,, બળવંતરાય અનોપચંદભાઈ (ભોતીવાળા) ,,
૧૯. ,, હર્ષદરાય અમૃતલાલ સલોત ,,

❧ યાત્રા પ્રવાસ ❧

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા તરફથી સં. ૨૦૫૦ના પોષ શુદ્ધ ૪ ને રવિવાર તા. ૧૬-૧-૯૪ ના રોજ ઘોઘા શ્રી નવખંડા પાર્શ્વનાથજીને યાત્રા પ્રવાસ રાખવામાં આવેલ હતો. આ યાત્રા વખતે કારતક માસની ડેમની તથા માગસર માસની ઘોઘાની સંયુક્ત રાખવામાં આવેલ હતી. તેમા નીચેના દાતાશ્રીઓની વ્યાજની રકમમાંથી ગુરુભક્તિ તથા સ્વામીભક્તિ કરવામાં આવી હતી. તેમજ શ્રી ઘોઘા નવખંડા પાર્શ્વનાથ દાદાના રંગ મંડપમાં સભા તરફથી પાર્શ્વનાથ પંચકલ્યાણક પુજા સંગીતકારની મંડળી સાથે ભવ્ય રાગ રાગીણી પુર્વક ભણાવવામાં આવી હતી. સભાના સભ્યશ્રી ભાઈઓ તથા જહેનો સારી એવી સંખ્યામાં હાજર રહ્યા હતા અને ખુબ જ ધામધુમ આનંદ ઉલાસ સાથે પ્રોગ્રામ પૂર્ણ થયો હતો.

... દાતાશ્રીઓની યાદી ...

૧	શેઠશ્રી પ્રેમચંદ માધવજીભાઈ દોશી	દાતાશ્રીઓ ડેમની યાત્રામાં
૨	શેઠશ્રી અમૃતલાલ રતીલાલ સલોત	"
૩	શેઠશ્રી નાનાલાલ કુંવરજીભાઈ શાહ	"
૪	શેઠશ્રી ખાન્તિલાલ રતીલાલ શાહ (ભદ્રાવળવાળા)	"
૫	શેઠશ્રી મણીલાલ કુંલચંદભાઈ શાહ	"
૬	શેઠશ્રી કાન્તિલાલ લવજીભાઈ શાહ (ટોપીવાળા)	ઘોઘાની યાત્રાના દાતાશ્રીઓ
૭	શેઠશ્રી ખીમચંદભાઈ પરશોતમદાસ શાહ (ખારદાનવાળા)	"
૮	શેઠશ્રી રસીકલાલ છોટાલાલ સંઘવી	"
૯	શેઠશ્રી રમણીકલાલ માણેકચંદ શાહ (નાણાવટી)	"
૧૦	શેઠશ્રી રતીલાલ ગોર્ધાદજીભાઈ (સોપારીવાળા)	"

શોકાંજલિ

શિહોરનિવાસી હાલ ભાવનગર શ્રી સુનીલાલ રતીલાલ સલોત ઉ. વ. ૮૦ તા. ૬-૧-૯૪ ગુરુવારના રોજ ભાવનગર મુકામે સ્વર્ગવાસી થયેલ છે. તેઓશ્રી સભાના આજીવન સભ્યશ્રી હતા અને યાત્રા પ્રવાસમાં દાતાશ્રી હતા. ધાર્મિક વૃત્તિવાળા, મીલનસાર સ્વભાવના હતા. તેમના કુટુંબીજનો ઉપર આવી પડેલ દુઃખમાં અમે સમવેદના પ્રગટ કરીએ છીએ. તેમના આત્માને પરમકૃપાળુ પરમાત્મા પરમ શાન્તી આપે એવી પ્રભુ પાસે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

લી.

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ખાર ગેઈટ, ભાવનગર

Shree Atmanand Prakash

Reg. No. GBV. 31

રજીસ્ટ્રેશન ઓફ ન્યુઝ પેપર્સ (સેન્ટ્રલ)
ફોર્મ-૪ નિયમ-૮ પ્રમાણે
“ શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ ” સંબંધમાં
નીચેની વિગતે પ્રગટ કરવામાં આવે છે.

: પ્રસિદ્ધિ સ્થળ :

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ખારગેઇટ, ભાવનગર

: પ્રસિદ્ધિ ક્રમ :

દરેક અંગ્રેજી મહિનાની સોળમી તારીખ

: મુદ્રકનું નામ :

સાધના મુદ્રણાલય,

: કયા દેશના : ભારતીય

: ઠેકાણું :

દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર ૩૬૪ ૦૦૧

: પ્રકાશકનું નામ :

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા વતી,

પ્રમોદકાન્ત ખીમચંદ શાહ

: કયા દેશના : ભારતીય

: ઠેકાણું :

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ખારગેઇટ, ભાવનગર

: તંત્રીનું નામ :

શ્રી પ્રમોદકાન્ત ખીમચંદ શાહ

: કયા દેશના : ભારતીય

: ઠેકાણું :

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ખારગેઇટ, ભાવનગર

: સામાયિકના માલિકીકનું નામ :

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર

આથી હું પ્રમોદકાન્ત ખીમચંદ શાહ બહેર
કરું છું કે ઉપરની આપેલી વિગતો અમારી
બાજુ તથા માન્યતા મુજબ ધરાવે છે.

તા. ૧૬-૩-૯૪

પ્રમોદકાન્ત ખીમચંદ શાહ

પ્રતિ,

BOOK-POST

From,

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

ઠે. શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા

ખારગેઇટ, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦૧

તંત્રી : શ્રી પ્રમોદકાન્ત ખીમચંદ શાહ

પ્રકાશક : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર

મુદ્રક : સાધના મુદ્રણાલય દાણાપીઠ પાછળ, ભાવનગર